

ЩУРЕЦЪТ И МРАВКАТА

Басня от архимандрит Серафим / Алексиев /

Край нежно цъфналата незабравка
щурецът среща мъничката мравка.
Тя бързаше кой знае накъде.
Но той я спря и разговор поде:
“Постой, съседке, моля те горещо!
Отдавна искам да ти кажа нещо.
Аз гледам те и чудом ти се чудя.
Ти все работиш, тичаш като луда,
все мъкнеш нещо: сламчици, трошици,
зрънца, умрели някакви мушици
отпадъци на никой непотребни
и разни още други вещи дребни...
Защо е тая вечна суетня
без радости, без песен, без свирня?
Нима затуй сме ние сътворени
да бъдем роби вечно уморени
и жертви жалки на храни, имоти
без други идеали във живота?
Ти луташ се между треви, цветя,
без тяхната да виждаш красота!
Забола поглед само във земята,
дори не забелязваш небесата!

Около теб са хубости незнайни,
а ти във суетните си безкрайни
едно мечтаеш — повеч да сбереш,
в мравуняка си да го отнесеш.

И казваш, че ще дойде тежка зима,
храната сбира се докле я има!
Но мислиш ли, че аз това не зная
и че за бъдещето си нехая?

И аз си собирам лятото зърна
и всяка зима имам си храна.

Сам своите грижи досега съм носил,
от никого до днеска не съм просил.

И ако съм известен във света
като безделник, то е клевета.

Ти пръсна по света за мен мълвата,
че аз ленив съм, че е веселбата
единствената моя занимавка,
че да не беше мъничката мравка,
загинал бих в студа от глад и мраз.

Но я кажи, кога съм просил аз
от теб каквото ще и да било?

Не съм ли носил своето тегло
без чужда помощ? Знаеш, — туй лъжа е,
че щурчо само пее и играе.

Не скитам аз със просешка торба,
а трудя се за своята съдба.

Но аз не мисля само за храната.
Мен радват ме тревите, небесата.
За мене е животът труд и песен.
Така трудът ми тежък става лесен.
Събудя ли се, почвам да си пея
и цял ден с песен и със труд живея.
Пък вечер, щом застана пред вратата
на моя дом, притулен сред цветята,
кога ти спиш, сънувайки зърна
аз бдя, опит от лятна тишина..
И щом през стърковете на тревите
погледна към небето и звездите,
обхваща ме такъв голям възторг,
че като чувствам как велик е Бог,
не мога да се въздържа от песен
в прослава на Твореца ни небесен!
Аз знам, над мене Промислител има
и в знойно лято, и в студена зима.
Той всякога над мене с обич бди
и пази ме от зло и от беди.
Без Неговите непрестанни грижи
що значат наште труд, имоти, хижи?
Отдръпне ли Той Свойта благодат,
измрели бихме всички ний от глад!...
Аз смятам, че далеч си ти от Бога
и затова във вечна си тревога.

Ти мислиш, че трудът те е създал.
Аз чувствам пък, че Бог е всичко дал.
Затуй безгрижно трудя се и пея
и да се радвам знам и да живея!
У теб трудът не радост е, а страст.
Зла корист те държи във своята власт.
Излъга ти големите поети,
че фар на трудолюбие в теб свети!
Безкрайна алчност всъщност те гнети
и нейна жалка си робиня ти!...
За тебе, както суха си и дребна,
тъй мъничко храница е потребна!
Защо тогаз се толкоз пристрастяваш
и мъки лишни си сама създаваш?
О, теб те блазни славата, с която
човеците обсипват те богато.
Но що за полза е да те възпяват
и с похвалите да те заслепяват,
та да не виждаш своите пороци,
а да се мислиш годен и уроци
да даваш по морал, света да смаеш,
когато сам се от урок нуждаеш!
Тоз, който мисли, че е образец,
за своите недъзи е слепец.
На славата ти, вярвай, не завиждам —
нещастиято твое ясно виждам.

А туй, за мен че никой не тръби,
сърцето ми не прави да скърби.
Защото както тез, що те възпяват,
не могат с похвали да те направят
по-малко алчна, повече щастлива,
така и тез, що в басни ме осмиват,
не могат да ми вземат песента,
не могат ме лиши от радостта.
Щастлив съм аз, доволен съм от всичко
и затова си пея като птичка.
Аз радост съм за малките деца,
покой — за изнурените сърца.
А ти кому си радост и какво
до днеска си направила добро?"...
Щурецът млъкна и така погледна
през сламките съседката си бедна,
че тя се вцепени, потъна в срам.
Изобличена, дишаше едвам.
А той ? рече: "Мравке моя славна,
издумах, що тежеше ми отдавна.
Прощавай, ако съм те оскърбил!
Аз всякога приятел съм ти бил.
Такъв и занапред ще си остана,
в мир да живея с теб не ще престана,
но знай, че жребият прехвален твой
дори за ден не щ? да бъде мой!"

